

DOUBLE STANDARD

TIÊU CHUẨN KÉP

TIÊU CHUẨN KÉP NGUY HẠI

Đầu tư của Hàn Quốc vào các nhà máy điện than ở nước ngoài gây ô nhiễm nặng nề đe dọa sức khỏe người dân

© Ulet Ifansasti / Greenpeace

Tác giả:

Aidan Farrow, Andreas Anhäuser, Lauri Myllyvirta, Minwoo Son

Đóng góp:

Kate Ford, Mari Chang, Shinhye Han

Hỗ trợ thông tin:

Han Chen (Hội đồng Bảo vệ Tài nguyên Thiên nhiên)

Góp ý:

Christopher A. James (Nguyên Quản lý Cơ quan Bảo vệ Môi trường Hoa Kỳ, Giám đốc Chất lượng không khí Bang)

Biên tập:

Karli Thomas

Thiết kế:

DESIGNTM

Xuất bản

Greenpeace Đông Á, Văn phòng Seoul

TIÊU CHUẨN KÉP NGUY HẠI

Đầu tư của Hàn Quốc vào các nhà máy điện than ở nước ngoài gây ô nhiễm nặng nề đe dọa sức khỏe người dân

Tóm tắt báo cáo

Hàn Quốc là quốc gia đứng thứ 3 trong khối G20 về đầu tư công cho các dự án nhiệt điện than ở nước ngoài thông qua các tổ chức tài chính công (PFA) của quốc gia này; bao gồm Công ty Bảo hiểm Thương mại Hàn Quốc (K-Sure), Ngân hàng Xuất nhập khẩu Hàn Quốc (KEXIM) và Ngân hàng Phát triển Hàn Quốc (KDB). Than là nguyên nhân hàng đầu gây ra tình trạng biến đổi khí hậu toàn cầu, phát thải gần một nửa lượng cacbon điôxít của toàn thế giới.^{1,2} Ngoài ra, hoạt động đốt than còn sản sinh một lượng lớn các chất ô nhiễm không khí nguy hại, được biết đến là nguyên nhân gây tử vong sớm do gây ra và làm trầm trọng nhiều bệnh nặng.^{3,4} Phần lớn các dự án điện than do Hàn Quốc đầu tư ở nước ngoài đều áp dụng công nghệ kiểm soát phát thải của nước sở tại thấp hơn nhiều so với công nghệ kiểm soát phát thải áp dụng tại Hàn Quốc. Như vậy, Hàn Quốc đang áp dụng tiêu chuẩn kép nguy hại: Đầu tư vào các nhà máy điện than ở nước ngoài gây ô nhiễm không khí vượt mức cho phép tại Hàn Quốc. **Nghiên cứu này đánh giá mười nhà máy điện than ở nước ngoài có vốn đầu tư công của Hàn Quốc. Ước tính sẽ có 1.600 - 5.000 ca tử vong sớm mỗi năm, và tổng số khoảng 47.000 - 151.000 ca tử vong sớm trong suốt thời gian vận hành thông thường của các nhà máy là 30 năm.**

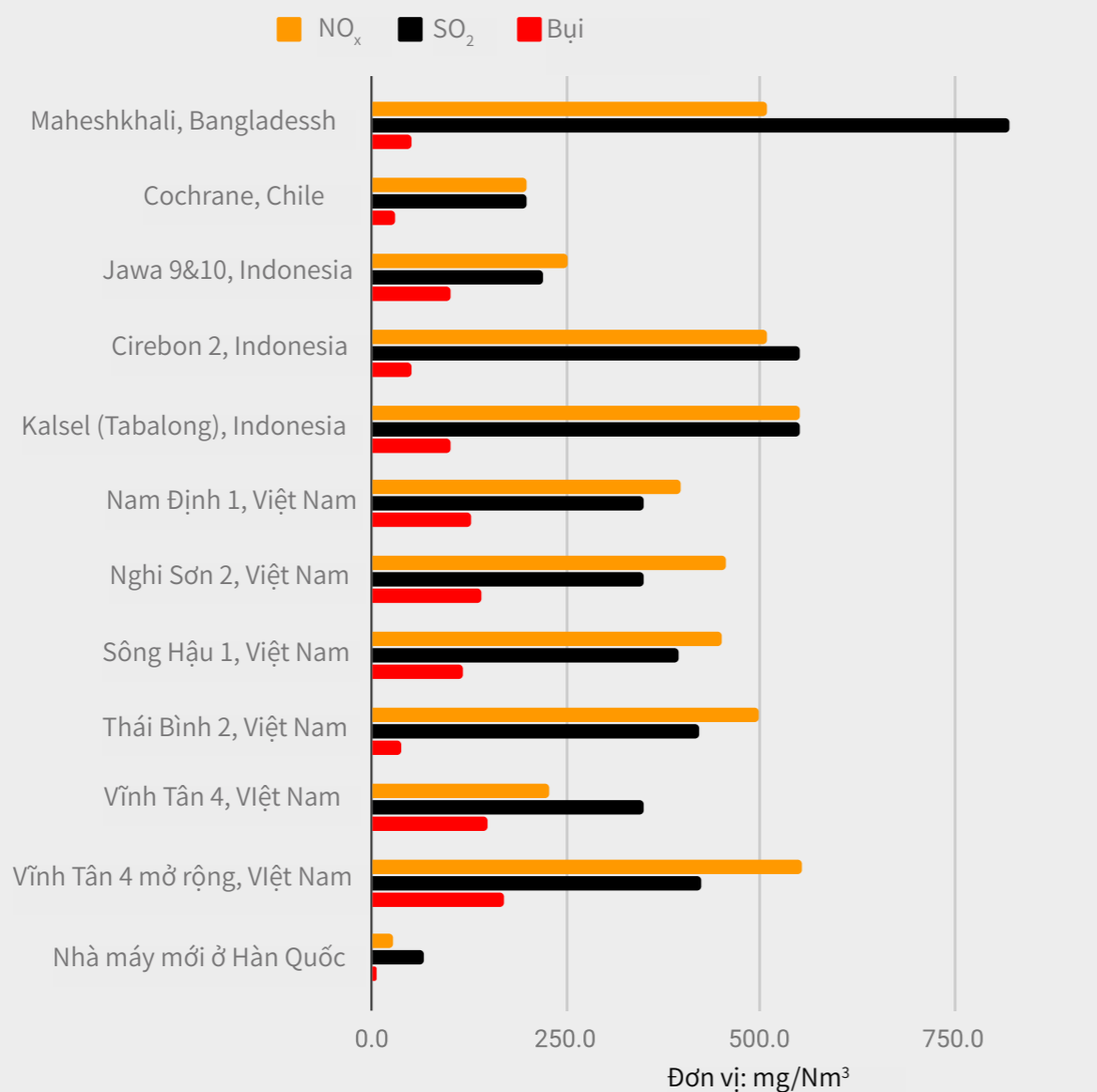
Việc áp dụng tiêu chuẩn kép về giới hạn phát thải các chất ô nhiễm không khí nguy hại dẫn đến các nhà máy nhiệt điện do Hàn Quốc đầu tư ở nước ngoài thải ra lượng khí ôxít nitơ (NO_x) cao gấp 18,6 lần; lưu huỳnh điôxít (SO₂) cao gấp 11,5 lần và lượng bụi cao gấp 33 lần so với các nhà máy xây dựng tại Hàn Quốc. Báo cáo này chỉ ra tác động nguy hại của tiêu chuẩn kép đó xét về số ca tử vong sớm ước tính do ô nhiễm không khí dựa trên phương pháp mô hình hóa. Đồng thời, báo cáo ước tính số ca tử vong có thể tránh được nếu các dự án có vốn góp (toàn bộ hoặc

một phần) của Hàn Quốc áp dụng giới hạn phát thải tương tự như các nhà máy điện than xây mới tại quốc gia này.

Tác động của tiêu chuẩn kép do Hàn Quốc áp dụng đối với giới hạn phát thải được đánh giá thông qua việc so sánh số ca tử vong sớm theo hai kịch bản:

- **Kịch bản 1:** Ước tính lượng phát thải của các nhà máy điện than trong điều kiện áp dụng giới hạn phát thải hiện nay của các quốc gia sở tại, dựa trên vận hành thực tế hoặc dự báo của các nhà máy.
- **Kịch bản 2:** Ước tính lượng phát thải của các nhà máy điện than trong điều kiện áp dụng giới hạn phát thải của các nhà máy điện than xây mới tại Hàn Quốc (các nhà máy được xây dựng từ tháng 1/2015).

Tại Hàn Quốc, người dân rất quan tâm đến vấn đề ô nhiễm không khí và có yêu cầu mạnh mẽ sử dụng không khí sạch, vì vậy các tiêu chuẩn phát thải đặt ra trong Đạo Luật Bảo vệ Không khí Sạch Hàn Quốc (năm 2019) là rất nghiêm ngặt.⁵ Chúng tôi đã tiến hành mô hình hóa chi tiết khí quyển và đánh giá tác động sức khỏe của 10 nhà máy điện than đặt tại các khu vực đông dân cư và có vốn đầu tư của các tổ chức tài chính công Hàn Quốc trong giai đoạn từ tháng 1/2013 đến tháng 8/2019. Các nhà máy này nằm ở Bangladesh, Indonesia và Việt Nam.

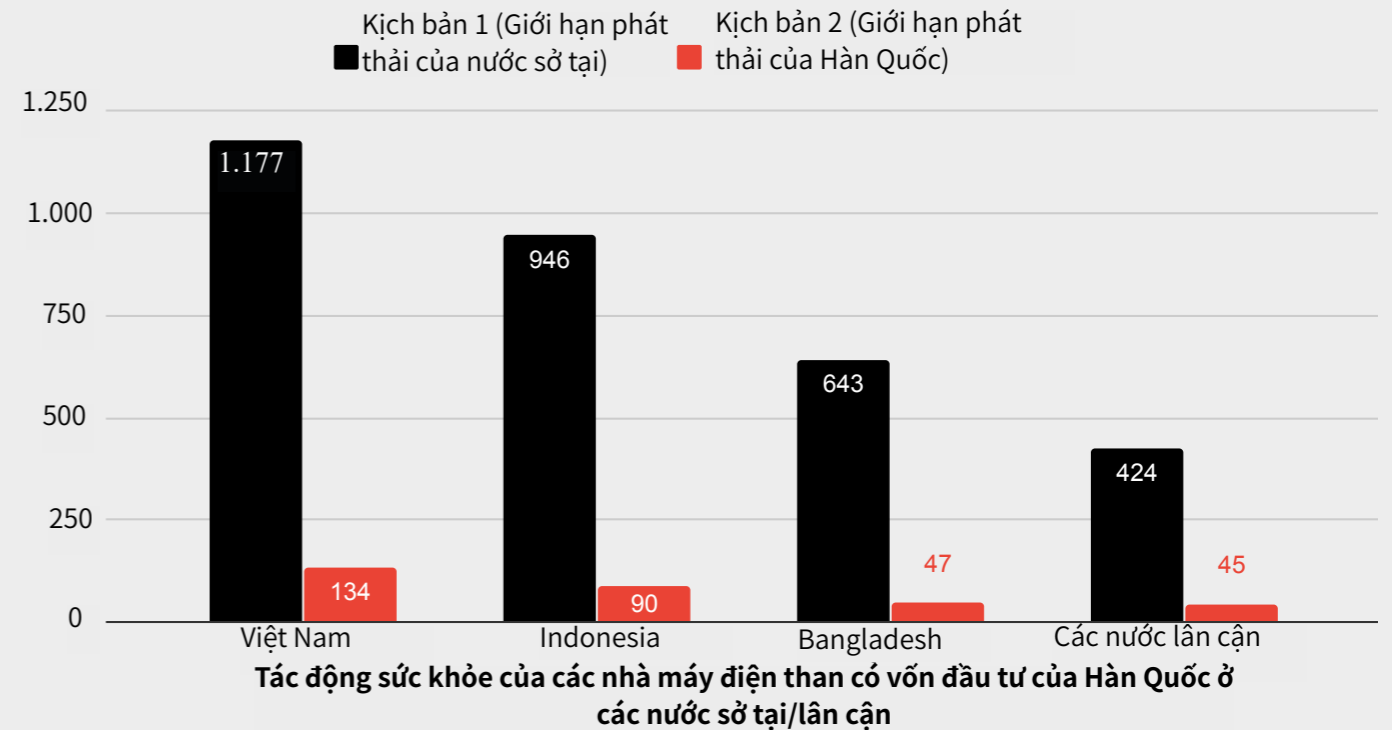

Hình: Tiêu chuẩn phát thải các chất ô nhiễm không khí NO_x, SO₂ và bụi của các nhà máy điện than ở Hàn Quốc⁶ so với các nhà máy điện than ở nước ngoài có vốn đầu tư của các tổ chức tài chính công Hàn Quốc.⁷

Kết quả cho thấy rằng nếu áp dụng tiêu chuẩn phát thải của Hàn Quốc - không chỉ cho các nhà máy tại Hàn Quốc mà ở tất cả các nhà máy điện than do các tổ chức tài chính công Hàn Quốc đầu tư ở nước ngoài - thì ước tính mỗi năm có thể tránh được từ 1.400 đến 4.500 ca tử vong sớm. Tính trong cả vòng đời 30 năm của các nhà máy điện than, con số này sẽ lên tới 42.000 đến 136.000 ca tử vong sớm có thể tránh được từ hoạt động của 10 nhà máy điện than ở nước ngoài có vốn đầu tư của các tổ chức tài chính công Hàn Quốc đang áp dụng giới hạn phát thải lỏng lẻo.

Dự báo, phần lớn số ca tử vong sớm sẽ xảy ra ở chính các nước nhận vốn đầu tư. Các nước này vốn đang phải đối mặt với tình trạng ô nhiễm không khí nghiêm trọng bên cạnh vấn đề ô nhiễm được dự báo cho các nhà máy nhiệt điện trong nghiên cứu này. Đầu tư của Hàn Quốc vào các nhà máy nhiệt điện than sẽ chỉ khiến những quốc gia này gặp thêm nhiều khó khăn hơn trong công cuộc giảm ô nhiễm không khí và đáp ứng các tiêu chuẩn sức khỏe cộng đồng.

Báo cáo cũng chỉ ra rằng ô nhiễm không khí do các nhà máy điện than thuộc phạm vi mô hình hóa cũng lan rộng đến khu vực biên giới quốc gia. Do đó, 13% trường hợp tử vong sớm dự báo sẽ xảy ra ở bảy nước lân cận mặc dù những nước này không liên quan đến các dự án nhiệt điện.

Hình: Số ca tử vong sớm/năm ước tính tại các nước sở tại và lân cận gây ra bởi các nhà máy điện than có vốn đầu tư của các tổ chức tài chính công Hàn Quốc theo hai kịch bản: áp dụng giới hạn phát thải của nước sở tại (màu đen) và áp dụng giới hạn phát thải của Hàn Quốc (màu đỏ). Khoảng biến động là khoảng 50% (giá trị chính xác được thể hiện trong phần kết quả).

Tất cả các quốc gia cần lập tức chuyển dịch từ điện than sang các nguồn năng lượng tái tạo để tránh tình trạng biến đổi khí hậu thảm khốc cũng như ngăn chặn tác động sức khỏe của điện than, trong đó có tình trạng tử vong sớm. Các nước cần hợp sức hướng tới một nền kinh tế carbon thấp và Hàn Quốc cần đóng vai trò đi đầu trong nỗ lực này. Thay vì áp dụng tiêu chuẩn kép nguy hại, phi đạo đức đối với các dự án điện than như hiện nay - gây ra bệnh tật, tử vong sớm và biến đổi khí hậu - các tổ chức tài chính công của Hàn Quốc nên chuyển sang hỗ trợ cho các giải pháp năng lượng tái tạo. Năng lượng tái tạo và sử dụng năng lượng tiết kiệm hiệu quả đang ngày càng có chi phí thấp hơn, cạnh tranh hơn⁸ so với việc xây dựng các nhà máy điện than mới. Thay vì khiến cho ô nhiễm không khí và biến đổi khí hậu trầm trọng thêm, năng lượng tái tạo và sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả là một giải pháp cho vấn đề trên.

Chính phủ Hàn Quốc đã công bố kế hoạch chuyển dịch năng lượng với mục tiêu năng lượng tái tạo sẽ chiếm 20% tổng cơ cấu năng lượng cả nước đến năm 2030, kèm theo đó là kế hoạch “xóa sổ” điện hạt nhân và dừng cấp phép cho các nhà máy điện than mới. Ngoài ra, hàng năm Chính phủ nước này cũng tiến hành sửa đổi quy định về phát thải các chất gây ô nhiễm không khí đối với các nhà máy điện than. Mặc dù vậy, các tổ chức tài chính công của Hàn Quốc vẫn tăng cường đầu tư vào các nhà máy điện than ở nước ngoài.

Chính phủ Hàn Quốc cần gấp rút hành động để chấm dứt đầu tư vào các nhà máy điện than ở nước ngoài và đảm bảo các tổ chức tài chính công chuyển đầu tư vào các giải pháp năng lượng tái tạo hơn là phát triển điện than.

Chính phủ Hàn Quốc cần gấp rút hành động để chấm dứt đầu tư vào các nhà máy điện than ở nước ngoài và đảm bảo các tổ chức tài chính công chuyển đầu tư vào các giải pháp năng lượng tái tạo hơn là phát triển điện than

Hình: Vị trí các dự án điện than ở nước ngoài có vốn đầu tư của các tổ chức tài chính công của Hàn Quốc trong giai đoạn từ tháng 1/2013 đến tháng 8/2019.

Bên cạnh đó, Chính phủ Hàn Quốc cần lập tức yêu cầu các tổ chức tài chính công nước này dừng đầu tư vào các dự án ở nước ngoài trong lĩnh vực năng lượng, công nghiệp và các lĩnh vực khác nếu giới hạn phát thải của các dự án không đáp ứng tiêu chuẩn được áp dụng tại Hàn Quốc. Bằng cách chấm dứt tiêu chuẩn kép nguy hiểm này, hàng trăm nghìn người sẽ được cứu sống.

Bên cạnh đó, Chính phủ Hàn Quốc cần lập tức yêu cầu các tổ chức tài chính công nước này dừng đầu tư vào các dự án ở nước ngoài trong lĩnh vực năng lượng, công nghiệp và các lĩnh vực khác nếu giới hạn phát thải của các dự án không đáp ứng tiêu chuẩn được áp dụng tại Hàn Quốc. Bằng cách chấm dứt tiêu chuẩn kép nguy hiểm này, hàng trăm nghìn người sẽ được cứu sống. Đồng thời, chính phủ các nước sở tại nơi có các dự án điện than được đầu tư bởi Hàn Quốc phải bảo vệ quyền được sống trong môi trường an toàn và trong lành của người dân bằng việc thắt chặt các tiêu chuẩn phát thải đối với các nhà máy điện than đang hoạt động, đồng thời chuyển dịch từ than sang năng lượng tái tạo. Thay đổi về chính sách và đầu tư phải được thực hiện ngay hôm nay vì sức khỏe con người và môi trường cũng như bảo vệ tương lai hành tinh của chúng ta.

Trẻ em vui chơi trên bờ biển gần một nhà máy điện than ở Jepara, Central Java và không hề biết mối đe dọa về sức khỏe của nhà máy này © Kema Jufri / Greenpeace

Tài liệu tham khảo

- 1) End Coal (2019) Climate change <https://endcoal.org/climate-change/> (truy cập ngày 17 tháng 6 năm 2019)
- 2) International Energy Agency (2018) CO2 Emissions from Fuel Combustion 2018 <https://webstore.iea.org/co2-emissions-from-fuel-combustion-2018> (truy cập ngày 15 th 2019)
- 3) Krewski, D. et al. (2009) Extended follow-up and spatial analysis of the American Cancer Society study linking particulate air pollution and mortality. HEI Research Report 140. Health Effects Institute, Boston, MA. <http://dx.doi.org/10.1021/acs.est.6b03731>
- 4) Anenberg, S.C., Horowitz, L.W., Tong, D.Q. and West, J.J. (2010) An estimate of the global burden of anthropogenic ozone and fine particulate matter on premature human mortality using atmospheric modeling. Environmental Health Perspectives 2010;118(9):1189–1195. [doi:10.1289/ehp.0901220](https://doi.org/10.1289/ehp.0901220)
- 5) Bộ Môi trường Hàn Quốc (2019) Đạo Luật Bảo vệ Không khí Sạch (truy cập ngày 18 tháng 9 năm 2019) <http://www.law.go.kr/LSW//lsInfoP.do?lsiSeq=209973&efYd=20190716#AJAX>
- 6) Các tiêu chuẩn phát thải đối với các nhà máy điện than mới (được xây dựng từ tháng 1/2015) của Hàn Quốc đã được áp dụng
- 7) Nhà máy nhiệt điện Jawa 9&10 có tên gọi khác là nhà máy nhiệt điện Suralaya 9&10.
- 8) Bloomberg New Energy Finance (2019), Triển vọng năng lượng mới năm 2019 <https://about.bnef.com/new-energy-outlook/#toc-download> (truy cập ngày 29 tháng 10 năm 2019)